

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCH ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

ORDIN

mun. Chișinău

„29” decembrie 2020

nr. 1280

**Cu privire la aprobarea Ghidului practic
„Cerințe igienice în gestionarea produselor chimice”**

În scopul asigurării condițiilor de muncă favorabile, prevenirii impactului nefast asupra persoanelor care gestionează produse chimice, în vederea executării prevederilor Legii nr. 10 din 03 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 694 din 30.08.2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale,

ORDON:

1. Se aprobă Ghidul practic „Cerințe igienice în gestionarea produselor chimice”, conform anexei.
2. Persoanele juridice și fizice implicate în gestionarea produselor chimice vor organiza implementarea și aplicarea în practică a Ghidului practic „Cerințe igienice în gestionarea produselor chimice”.
3. Agenția Națională pentru Sănătate Publică va asigura multiplicarea, publicarea Ghidului nominalizat pe pagina web oficială a instituției pentru sporirea accesibilității și distribuirea lui după posibilitate către beneficiari.
4. Controlul executării prezentului ordin se atribuie dnei Daniela Demișcan, șef Direcție politici în domeniul sănătății publice.

Ministru

Viorica DUMBRĂVEANU

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI
SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SĂNĂTATE PUBLICĂ

**CERINȚE IGIENICE ÎN GESTIONAREA
PRODUSELOR CHIMICE**

GHID PRACTIC

Chișinău, 2020

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI
SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SĂNĂTATE PUBLICĂ

**CERINȚE IGIENICE ÎN GESTIONAREA
PRODUSELOR CHIMICE**

GHID PRACTIC

Chișinău, 2020

CZU: 614.3:661+351.777.5(036)

C 35

Aprobat la ședința Consiliului de Experți al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova din 21.09.2020 proces-verbal nr. 3

Aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova nr. 1280 din 29.12.2020 cu privire la aprobarea Ghidului practic “Cerințe sanitaro-igienice privind activitățile de comerț a produselor chimice”

Autori:

Iurie Pînzaru dr. șt. med., conferențiar universitar, Șef Direcție Protecția Sănătății Publice, ANSP
Tatiana Tonu master în Sănătate Publică, doctorandă, medic igienist, ANSP
Kristina Stîncă doctorandă, medic igienist, ANSP
Eugeniu Arama medic igienist, ANSP
Raisa Sîrcu dr. șt. biologice, conferențiar cercetător, Șef Laborator pericole chimice și toxicologie

Recenzenți:

Tudor Lupașcu dr. hab. șt. chimice, profesor, academician, Șef Centru de Chimie Ecologică și Protecția Mediului Ambient al Institutului de Chimie al MECC
Serghei Cebanu dr. șt. med., conferențiar universitar, USMF „Nicolae Testemițanu”

Ghidul este destinat agenților economici și persoanelor fizice implicate în gestionarea/comercializarea produselor chimice.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

“Cerințe igienice în gestionarea produselor chimice”: Ghid practic/col.

de aut.: Iurie Pînzaru, Tatiana Tonu, Kristina Stîncă, Eugeniu Arama,

Raisa Sîrcu. Chișinău: S.n., 2020 (Tipografia.....). - ... p.....

Bibliogr.: p. ...(...). -ex.

ISBN

CUPRINS

INTRODUCERE	4
Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE.....	7
Rolul și utilitatea ghidului.....	7
Noțiuni de bază.....	7
Domeniul de aplicare.....	9
Clasificarea produselor chimice.....	10
Exigențele de bază privind comercializarea produselor chimice.....	11
Capitolul II. AVIZAREA SANITARĂ ȘI ÎNREGISTRAREA PRODUSELOR CHIMICE.....	12
Avizarea sanitară și categoriile de verificare.....	12
Expertiza sanitară a produselor chimice.....	12
Înregistrarea produselor biocide.....	15
Capitolul III. RECOMANDĂRI PRIVIND AMENAJAREA SPAȚIULUI COMERCIAL.....	17
Capitolul IV. CERINȚE PENTRU ASIGURAREA PROTECȚIEI SĂNĂTĂȚII ANGAJAȚILOR.....	18
Condițiile/cerințele încăperilor pentru comercializarea produselor chimice.....	18
Obligațiile angajatorului.....	23
Capitolul V. CERINȚE IGIENICE FAȚĂ DE TRANSPORTAREA ȘI DEPOZITAREA PRODUSELOR CHIMICE.....	25
Capitolul VI. CERINȚELE PENTRU AMBALARE ȘI ETICHETARE A PRODUSELOR CHIMICE.....	27
Ambalarea produselor chimice.....	27
Etichetarea produselor chimice.....	28
Capitolul VII. RECOMANDĂRI DE DIMINUARE ȘI/SAU PREVENIRE A IMPACTULUI PRODUSELOR CHIMICE.....	30
Bibliografie	31
Anexe	34

Introducere

Viața umană este inseparabilă de produsele chimice - ingredientele vieții moderne. Totul, indiferent dacă este viu sau nu, solid, lichid sau gaz, de la cel mai moale mineral la cel mai greu material, este format din elemente chimice.

În prezent, societatea este complet dependentă de beneficiile aduse de substanțele chimice, varietatea cărora reprezintă o parte critică a vieții actuale, la care zilnic este expusă populația.

Datele statistice au demonstrat că, producția mondială de substanțe chimice a crescut de la 1 milion de tone în 1930 la câteva sute de milioane de tone în prezent, care odată eliberate în mediu pot ajunge în produsele utilizate zilnic, cum ar fi: alimentare, apă, aer, locuințe etc. [16].

În pofida faptului că, în ultimii ani, au fost realizate progrese semnificative în domeniul reglementării și gestionării substanțelor chimice, totuși, utilizarea irațională a acestora continuă să furnizeze numeroase efecte negative, atestate atât la nivel național cât și internațional. A fost demonstrat că, acestea pot avea un impact nefast asupra sănătății populației și mediului înconjurător prin intermediul aerului, apei, solului care pot pătrunde accidental sau intenționat în organismul uman.

Actualmente, peste 140 de milioane de substanțe chimice sunt înregistrate în cadrul serviciului Chemical Abstract (CAS, 2015), iar pe măsură ce numărul acestora crește rapid, sesizarea implicațiilor și influenței lor asupra sănătății umane devine din ce în ce mai mult o adevărată provocare. În viața cotidiană oamenii sunt expuși la mai mult de 63.000 de substanțe chimice [20-22]. Aproximativ două treimi din substanțele chimice produse sunt toxice. Zilnic, tot mai multe produse chimice sunt supuse unui

contact strâns cu consumatorii, în timp ce conștientizarea despre riscurile asociate pentru sănătatea umană rămâne în urmă.

Datorită diversității acestora există problema co-expunerii la multe substanțe chimice din diferite produse de consum, ceea ce ar putea duce la efecte combinate, chiar dacă substanțele chimice individuale sunt prezente la niveluri sigure [15]. Mai mult ca atât, aceeași substanță chimică poate prezenta niveluri de riscuri foarte diferite în funcție de modul în care substanța chimică este utilizată de produs și de modul în care oamenii interacționează cu produsul.

Este important să înțelegem că tot ce este în jurul nostru, este format în totalitate din substanțe chimice care au proprietăți inerente și pot fi descrise de un anumit pericol.

Șansa reală de vătămare din cauza expunerii la un ingredient chimic depinde de o varietate de factori, printre care sunt: tipul și cantitatea substanțelor chimice, timpul, modul (prin alimente, apă, aer, produse) de expunere, vârsta și starea generală de sănătate a persoanei expuse [18]. Unele persoane pot fi mai sensibile la expunerea chimică decât altele. Grupurile care pot avea un risc mai mare includ copiii, femeii însărcinate, persoane în vârstă, persoane cu comorbidități sau antecedente de anumite maladii.

Utilizarea incorectă a produselor chimice pot provoca efecte imediate asupra sănătății, cum ar fi: iritarea pielii, ochilor, arsuri sau intoxicații. Majoritatea intoxicațiilor chimice, atât accidentale cât și intenționate, sunt provocate de circa 3 mii de substanțe chimice. Cu toate acestea, acest lucru nu înseamnă că toate celelalte substanțe chimice sunt absolut inofensive: aproape orice substanță în cantități mari poate degenera intoxicație acută [20-22].

De asemenea, pot apărea efecte asupra sănătății pe termen lung, care apar de obicei în rezultatul expunerii la anumite produse chimice pe o perioadă lungă de timp (afectarea organelor, slăbirea sistemului imunitar, dezvoltarea de alergii sau astmă, probleme de reproducere și defecte de naștere, efecte asupra dezvoltării psihice, intelectuale sau fizice a copiilor, cancer etc.) [17]. Pe lângă potențialul de a provoca accidente și boli grave celor care manipulează produse chimice, există un potențial semnificativ de deteriorare a bunurilor societății și, în cel mai rău caz, impactul asupra comunității din jur și a mediului în general.

În ultimii ani, în rezultatul diferitor studii s-a ajuns la concluzia că, expunerile la produse chimice afectează în mod disproporțional diferite populații și este absolut primordial de redirecționat atitudinile și cunoștințele populației despre modul în care pot apărea expunerile chimice, în sensul utilizării raționale și eficiente a produselor chimice [14].

Siguranța chimică se realizează prin desfășurarea tuturor activităților care implică produse chimice, astfel încât să se asigure siguranța sănătății umane și a mediului. Acesta acoperă toate substanțele chimice, naturale și fabricate și întreaga gamă de situații de expunere, de la prezența naturală a substanțelor chimice în mediu până la extragerea sau sinteza lor, producția industrială, utilizarea și eliminarea transportului [19].

Managementul eficient al produselor chimice reprezintă un element esențial al reducerii impactului acestora asupra sănătății, mediului și necesită o gestionare eficientă și eficace prin transparență, participare publică și implicarea responsabilă a tuturor părților interesate.

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

1.1. Rolul și utilitatea ghidului

Prezentul document oferă îndrumări în ceea ce privește cerințele sanitaro-igienice privind activitățile de comerț a produselor chimice, inclusiv de amenajare a spațiului comercial, asigurarea protecției sănătății angajaților, ambalarea, etichetarea, transportarea și depozitarea produselor chimice.

Ținând cont de cerințele nominalizate în cadrul ghidului, acesta este destinat diminuării acțiunilor negative ale produselor chimice asupra sănătății populației și prevenirea riscurilor potențiale ca rezultat al activității profesionale în unitățile specializate pentru comercializarea produselor chimice.

Elaborarea ghidului a fost inițiată de Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP) în colaborare cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (MSMPS). Acesta reflectă cerințe cu privire la plasarea pe piață și comercializarea produselor chimice în Republica Moldova, în vederea facilitării obținerii actelor permise în domeniul siguranței chimice de către unitățile competente în acest domeniu. Totodată, cele menționate în ghid urmăresc interesul public, care constă în protecția sănătății populației, asigurarea unor condiții inofensive de utilizare a diferitor produse de origine chimică.

1.2. Noțiuni de bază

aviz sanitar – act eliberat în condițiile legii de către autoritatea competentă pentru supravegherea sănătății publice, prin care se confirmă corespunderea sau necorespunderea proceselor, serviciilor sau produselor cu legislația sanitară [12];

distribuitor – orice persoană fizică sau juridică, inclusiv un comerciant cu amănuntul, a cărui activitate vizează exclusiv

depozitarea și plasarea pe piață a unei substanțe, fie ca atare, fie într-un amestec, în beneficiul unor terți [11];

furnizor al unei substanțe sau al unui amestec – orice producător, importator, utilizator din aval sau distribuitor care plasează pe piață o substanță ca atare sau în amestec ori un amestec [11];

importator – orice persoană fizică sau juridică care este responsabilă pentru import [11];

introducere pe piață – prima punere la dispoziție pe piață a unui produs chimic sau a unui articol tratat [6];

plasare pe piață – furnizare către un terț sau punere la dispoziția acestuia, fie contra cost, fie cu titlu gratuit. Importul pe teritoriul vamal național se consideră plasare pe piață [11];

producător – persoană fizică sau juridică care produce un produs chimic, precum și orice altă persoană care prelucrează, reambalează sau modifică numele acestuia pentru utilizare ulterioară [11];

produs chimic – substanță prezentă fie ca atare, fie într-un amestec sau amestec fabricat sau natural, dar care nu include niciun organism viu, ce aparține uneia dintre următoarele categorii [11]:

a) pesticide, inclusiv formulările de pesticide care prezintă un risc sever;

b) produse chimice industriale.

protecția sănătății – ansamblu de activități orientate spre punerea în aplicare a actelor legislative și a altor acte normative în scopul garantării siguranței și protejării sănătății umane [12];

unități comerciale cu profil chimic – unități comerciale de toate tipurile a căror activitate este vânzarea produselor chimice (detergenți pentru spălare, curățire și îngrijire a încăperilor,

mobilierului, veselei, bunurilor de uz casnic, lenjeriei de pat, hainelor, încălțămintei, mașinilor, adezivi, lacuri, vopsele, dezinfectanți și mijloace de combatere a insectelor domestice și a rozătoarelor, destinate utilizării în condiții casnice, substanțe chimice, compuși lor și produsele fabricate din acestea, destinate lucrărilor de reparații și finisare în condiții habituale și alte produse similare);

utilizator din aval – persoană fizică sau juridică, alta decât producătorul sau importatorul, care utilizează o substanță, fie ca atare, fie într-un amestec, în cadrul activităților sale industriale sau profesionale, inclusiv persoana juridică care utilizează substanțele chimice pentru producerea amestecurilor. Un distribuitor și un consumator nu constituie un utilizator din aval. Un reimportator exceptat conform cerințelor aprobate de Guvern trebuie să fie considerat ca fiind utilizator din aval [11].

1.3. Domeniul de aplicare

Acest document este relevant pentru furnizorii de substanțe și amestecuri chimice care includ:

- producătorii, importatorii de produse chimice;
- utilizatorii din aval de substanțe și amestecuri chimice (inclusiv formulatori);
- distribuitorii de substanțe și amestecuri inclusiv comercianți cu amănuntul.

Cerințele sanitaro-igienice specifice prevăzute în ghid nu se aplică pentru următoarele produse:

- 1) produse chimice care sunt destinate pentru lucrări științifico-practice și care sunt rezultat al acestora;

2) compuși anorganici sau organici ai metalelor prețioase, ai elementelor radioactive, ai metalelor de pământuri rare sau ai izotopilor;

3) produse chimice organice;

4) produsele de uz fitosanitar și a fertilizanților;

4) medicamente și produse medicamentoase de uz veterinar;

5) substanțe chimice radioactive.

1.4. Clasificarea produselor chimice

Clasificarea se bazează pe proprietățile periculoase ale unei substanțe chimice sau ale unui amestec și nu pe considerentele referitoare la probabilitatea de expunere și risc. Producătorii, importatorii sau utilizatorii din aval trebuie să clasifice și să eticheteze substanțele și produsele chimice periculoase și potențial periculoase pentru a asigura un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului înconjurător [2].

Toate produse chimice se clasifică după următoarele grupe [1]:

a) starea de agregare:

- gazoase;
- lichide;
- solide.

b) pe baza proprietăților fizice și analitice:

- substanțe solubile/insolubile în apă;
- substanțe solubile/insolubile în solvenți organici/anorganici;
- substanțe reactive/inerte față de diferiți reactivi.

d) pe baza mecanismelor de acțiune fiziopatologică:

- asupra sistemului nervos central;

- asupra sistemului nervos vegetativ (simpatomimetice, simpatolitice, parasimpatomimetice, parasimpatolitice, sinaptolitice sau ganglio-plegice);
- asupra sistemului cardiovascular;
- asupra sistemului endocrin;
- asupra sistemului gastro intestinal;
- asupra sistemului respirator etc.

e) după gradul de toxicitate [3, 9]:

- extrem de toxice;
- puternic toxice;
- moderat toxice;
- slab toxice.

1.5. Exigențe de bază privind comercializarea produselor chimice

- Produsele chimice care sunt comercializate în unitățile comerciale nu trebuie să aibă acțiune alergică și iritantă asupra organismului uman cu condiția respectării cerințelor de utilizare, menționate în etichetă.
- Se interzice vânzarea substanțelor chimice cu acțiune mutagenă, teratogenă, cancerigenă, embriotoxică, neurotoxică și alte efecte negative asupra stării de sănătate.
- Produsele chimice comercializate ca produse pentru uz de către populație și care pot fi vândute în magazinele de specialitate pentru produse chimice și alte magazine, trebuie să fie grupate în funcție de destinația produsului, păstrate separat de alte articole, pentru a asigura disponibilitatea și accesibilitatea acestora, iar consumatorii nu trebuie să fie induși în eroare de către vânzător cu privire la scopul acestora.

CAPITOLUL II. AVIZAREA SANITARĂ ȘI ÎNREGISTRAREA PRODUSELOR CHIMICE

2.1. Avizarea sanitară și categoriile de verificare

În temeiul art. 23 și 23¹ al Legii nr. 10 din 03.02.2009 *privind supravegherea de stat a sănătății publice*, plasarea pe piață a produselor chimice cu potențial impact asupra sănătății populației se efectuează în baza avizului sanitar eliberat de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică în rezultatul expertizei sanitare.

Avizarea sanitară se efectuează pentru produsele chimice specificate în anexa nr. 1 a Legii nr. 10/2009. Procedura de avizare sanitară a produselor are drept scop asigurarea conformității produselor și sistemelor de producție cu cerințele stipulate în reglementările specifice categoriilor de produse.

Avizarea produselor chimice prevede mai multe categorii de verificare, precum:

- 1) controlul, în punctele critice, pentru întregul proces tehnologic de fabricare a produselor;
- 2) auditul sistemelor de asigurare a calității și inofensivității;
- 3) expertiza sanitară a produsului finit, care trebuie să asigure conformitatea produselor și a sistemelor de producție cu exigențele specificate, în scopul protejării consumatorului împotriva riscurilor legate de produse și facilitării schimbărilor, în baza unei descrieri exacte a produsului.

2.2. Expertiza sanitară a produselor chimice

În temeiul art. 23¹, pct. (3) al Legii nr. 10/2009 expertiza sanitară a produselor chimice include [12]:

- 1) recepționarea și înregistrarea cererii de efectuare a expertizei sanitare a produselor;
- 2) efectuarea expertizei sanitare a actelor de însoțire a produselor;
- 3) efectuarea investigațiilor sanitare de laborator și a măsurărilor;
- 4) evaluarea rezultatelor expertizelor sanitare ale produselor;
- 5) perfectarea și eliberarea avizelor sanitare.

Pentru efectuarea expertizei sanitare a produselor, solicitantul prezintă o cerere, cu anexarea următoarelor documente:

1) pentru produsele **autohtone**:

a) confirmarea înregistrării întreprinderii producătoare în Republica Moldova;

b) modelele etichetelor în original pentru produsele pentru care acestea sunt obligatorii;

c) specificațiile pentru produs;

d) fișele tehnice și de securitate pentru produsele chimice;

e) mostrele produselor pentru expertiza sanitară;

2) pentru produsele de **import**:

a) actul ce confirmă originea produsului, precum și, la decizia solicitantului, actul ce confirmă calitatea și inofensivitatea produsului, obținute în țara exportatoare;

b) specificațiile pentru produs;

c) fișele tehnice și de securitate pentru produsele chimice;

d) modelele etichetelor în original și traducerea în limba de stat pentru produsele pentru care acestea sunt obligatorii;

e) confirmarea înregistrării întreprinderii importatoare în Republica Moldova;

f) mostrele produselor pentru expertiza sanitară.

Expertiza sanitară a produselor se efectuează în laboratoare acreditate în modul stabilit, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii. În cazul în care

metodologia de efectuare a investigațiilor de laborator prevede o altă durată de timp, solicitantul va fi informat, pentru a conveni asupra altor termene de eliberare a actelor permissive [12].

Pe teritoriul Republicii Moldova sunt recunoscute documentele ce confirmă inofensivitatea produselor eliberate de statele membre ale Uniunii Europene, ale Organizației Mondiale a Comerțului și ale Comunității Statelor Independente, echivalente cu cele naționale conform actelor aprobate de către Guvern. Recunoașterea documentelor se efectuează în termen de 10 zile lucrătoare, cu eliberarea avizului sanitar respectiv.

În cazul în care se stabilește că produsul nu a fost supus expertizei complete, conform prevederilor regulamentelor sanitare, pentru evaluarea inofensivității și, din acest motiv, poate prezenta pericol pentru sănătatea omului, precum și dacă există dovezi că produsele au fost transportate și/sau depozitate incorect, expertul este în drept să decidă efectuarea unor investigații de laborator suplimentare.

În cazul în care produsul supus expertizei sanitare nu corespunde prevederilor regulamentelor sanitare, mostrele acestuia sunt supuse expertizei repetate. Dacă a fost confirmat repetat necorespunderea produsului se emite hotărârea de a se interzice plasarea pe piață a lotului supus expertizei, cu întreprinderea măsurilor de examinare a cauzelor de necorespundere cu prevederile regulamentelor sanitare.

Organizarea și asigurarea supunerii investigațiilor de laborator a produselor privind corespunderea acestora cu indicatorii de inofensivitate, efectuarea măsurilor de asigurare a inofensivității, precum și neadmiterea plasării pe piață a produselor, în special a celor care nu corespund prevederilor regulamentelor sanitare, sunt

obligațiile producătorului, prestatorului, distribuitorului și realizatorului producției.

2.3. Înregistrarea produselor biocide

Toate produsele biocide produse, importate sunt supuse procedurii de înregistrarea înainte de a fi plasat și comercializate pe piața Republicii Moldova [6, 11, 12].

Produsele biocide nu se admit a fi plasate pe piață sau utilizate decât dacă sunt înregistrate în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 564 din 10.09.2009 *cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind stabilirea condițiilor de plasare pe piață a produselor biocide*. Concomitent, la data de 10.06.2020 a fost aprobată o altă Hotărârea de Guvern nr. 344 *privind aprobarea Regulamentului sanitar privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide* (în vigoare din 10 decembrie 2020) care include procedura detaliată privind înregistrarea de stat a acestora.

Cerințele/condițiile pentru înregistrarea unui produs biocid sunt prevăzute în pct. 29 al HG nr. 344/2020.

Nu poate fi înregistrat, comercializat pe piață în vederea utilizării de către publicul larg un produs biocid dacă:

- a) se clasifică ca produs:
- toxic sau foarte toxic;
 - cancerigen categoria 1 sau 2;
 - mutagen categoria 1 sau 2;
 - toxic pentru reproducere categoria 1 sau 2;
 - cu toxicitate orală acută categoria 1 sau 2 sau 3;
 - cu toxicitate cutanată acută categoria 1 sau 2 sau 3;
 - cu toxicitate acută prin inhalare (gaze și praf/ceață) categoria 1 sau 2 sau 3;
 - cu toxicitate acută prin inhalare (vapori) categoria 1 sau 2;
 - cancerigen categoria 1A sau 1B;

- mutagen categoria 1A sau 1B;
- toxic pentru reproducere categoria 1A sau 1B;
- care îndeplinește criteriile pentru a fi identificat drept PBT sau fPfB în conformitate cu Legea 277/2018 privind substanțele chimice;
- cu proprietăți care afectează sistemul endocrin;
- cu efecte neurotoxice sau imunotoxice asupra dezvoltării.

CAPITOLUL III. RECOMANDĂRI PRIVIND AMENAJAREA SPAȚIULUI COMERCIAL

Amplasarea unităților comerciale pentru comercializarea produselor chimice noi construite/reconstruite/reprofilate/reamenajate se efectuează doar în spațiile destinate prin proiect cu obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare, eliberat de către Administrația Publică Locală, conform art. 4, alin (1) a Legii nr 163/2010 *privind autorizarea lucrărilor de construcție* [10].

Se admite amplasarea unităților comerciale pentru comercializarea produselor chimice în blocurile locative numai la parter, demisol și doar în spațiile care s-a obținut schimbarea destinației prin decizia comisiei de urbanism a autorităților administrației publice locale. Intrările (principală și de rezervă), în unitățile comerciale, vor fi separate de cea a blocului locativ, astfel încât activitatea unităților comerciale să nu influențeze negativ condițiile de trai, de odihnă, de muncă a populației prin eliminarea substanțelor nocive, miros neplăcut și nivel ridicat de zgomot.

Descărcarea-încărcarea produselor se efectuează în condiții care nu creează disconfort locatarilor din zonă, recepția produselor trebuie să se efectueze pe un teritoriu izolat și curat. Zona de recepție a produselor trebuie proiectată astfel încât să corespundă cerințelor igienice pentru toate tipurile de produse recepționate.

Lângă unitatea comercială trebuie să fie prevăzută o platformă cu tomberoane, pentru colectarea deșeurilor menajere, și ulterioara evacuare în baza contractelor încheiate cu întreprinderile specializate.

CAPITOLUL IV. CERINȚE PENTRU ASIGURAREA PROTECȚIEI SĂNĂTĂȚII ANGAJAȚILOR

4.1. Condițiile/cerințele încăperilor pentru comercializarea produselor chimice.

La proiectarea încăperilor pentru comercializarea produselor chimice se va ține cont de volumul estimat al activității. Numărul, mărimea și destinația încăperilor se vor stabili în funcție de volumul estimat al activității unității.

Pentru a exclude riscul pentru securitatea, sănătatea sau confortul în timpul lucrului, este necesar că încăperile pentru comercializarea produselor chimice să aibă suprafața, înălțimea și volumul de aer suficient (înălțimea minimă a încăperilor de lucru trebuie să fie de cel puțin 2,6 m, iar volumul minim de aer pentru fiecare lucrător trebuie să fie de cel puțin 10 m³).

Toate unitățile comerciale trebuie să fie asigurate cu sisteme de încălzire și ventilare, un bun sistem de ventilare trebuie prevăzut pentru zonele de depozitare a produselor chimice pentru a elimina vaporii în exces, mirosurile, precum și a contribui la reglarea temperaturii.

Asigurarea unităților comerciale cu apă și canalizare se efectuează în conformitate cu prevederile NCM G.03.03-2015 "Instalații interioare de alimentare cu apă și canalizare", NCM G.03.02-2015 "Rețelele și instalații exterioare de canalizare", NSR 2.04.02-84 "Aprovizionarea cu apă. Rețele și facilități în aer liber" [13].

Apa potabilă trebuie să corespundă Normativelor sanitare privind calitatea apei potabile, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 934/2007 *cu privire la instituirea Sistemului informațional automatizat, Registrul de stat al apelor minerale naturale*,

potabile și a băuturilor nealcoolice îmbuteliate [8], se va asigura alimentarea cu apă la presiunea și temperatura necesară. Suprafața pereților, pardoselilor și tavanelor trebuie executată din materiale impermeabile, lavabile, non-absorbante și nu trebuie să includă fisuri sau alte spații care ar permite acumularea de murdărie.

Podelele, pereții, podurile și rafturile în sălile de comerț și depozite trebuie să fie acoperite cu material ușor de prelucrat, să nu absoarbă substanțele chimice din aer și să nu îmbibe umiditatea.

Pardoselile locurilor de muncă în încăperile pentru comercializarea produselor chimice trebuie executate din materiale antiderapante, să fie lipsite de proeminențe, de găuri sau de planuri înclinate periculoase și trebuie să fie fixe, stabile și nelunecoase. Unde este posibil, joncțiunile dintre pardoseli și pereți trebuie să fie arcuite sau rotunjite.

Ușile trebuie să fie non-absorbante, rezistente și trebuie să aibă o suprafață netedă și nedeteriorată. Materialele utilizate trebuie să fie rezistente la metoda utilizată de curățare și dezinfecție. Ferestrele și alte deschizături trebuie proiectate astfel încât să evite acumularea de murdărie și să includă plase de protecție contra insectelor. Ele trebuie să fie prevăzute cu mecanisme de auto-închidere și să închidă etanș, iar suprafața pervazurilor interne ale ferestrelor, dacă există, trebuie să fie netedă, fără colțuri ascuțite și non-absorbantă. Igienizarea încăperilor se efectuează în fiecare zi, conform graficului aprobat de către administrația unităților comerciale.

Spațiile unităților comerciale vor fi prevăzute cu un sistem adecvat de iluminare ce include dispozitive care asigură un iluminat artificial adecvat pentru protecția sănătății angajaților și să dispună (unde este posibil) de iluminat natural suficient.

Sursele de iluminat din încăperile spațiilor trebuie să fie instalate astfel încât să nu existe riscul de accidentare a angajaților, iar intensitatea iluminării naturale și artificiale trebuie să asigure condițiile sanitaro-igienice de lucru a personalului.

Lumina nu trebuie să altereze culorile, iar intensitatea ei nu trebuie să fie mai mică de:

- a) 300 lx – în săli comerciale (pe perimetrului sălilor);
- b) 200 lx – în spațiile pentru pregătirea (sortarea) mărfurilor;
- c) 50 lx – în spații depozitelor (pe podea);
- d) 50 lx – vestiare;
- e) 75 lx – lavoare, WC.

Încăperile pentru comerț, depozitele și alte spații asociate depozitării și anexele social-sanitare vor fi dotate cu sisteme eficiente de ventilare naturală sau mecanică. Sistemul de ventilare va fi adecvat pentru a preveni acumularea căldurii, condensarea prafului și eliminarea aerului contaminat. Gurile de ventilare trebuie asigurate cu ecrane sau alte închideri de protecție confecționate din materiale necorozive. Ecranele vor fi ușor detașabile pentru curățare.

Sistemul de ventilare a unităților comerciale, amplasate în blocuri locative și de altă destinație, va fi separat de sistemul de ventilare a acestora din urmă. Sistemele de ventilare în depozitele de produse chimice vor fi construite și vor funcționa astfel încât să se evite fluxul mecanic de aer dintr-o zonă contaminată (sortarea, preambalarea) către o zonă curată (săli de comerț).

Conținutul de substanțe chimice în aerul încăperilor închise nu trebuie să depășească normativele stabilite pentru aerul atmosferic (Hotărârea Guvernului nr. 324/2013 *cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind cerințele de sănătate și*

securitate pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă) [5].

În timpul programului de lucru temperatura din sălile de comerț trebuie să fie adecvată organismului uman și constituie 18-21°C, umiditatea relativă a aerului 30-45%.

Mărfurile de produse chimice de uz casnic trebuie să fie amplasate în sălile de comerț și în depozitele de păstrare în strictă ordine, în dependență de componența chimică și destinația lor.

Rafturile trebuie să fie acoperite cu material neinflamabil și ușor de prelucrat, a prevedea trecere liberă (nu mai puțin de 1 m) între rafturi, pereți și rafturi, o aerisire eficientă și acces liber la mărfuri, în sălile de comerț a magazinelor cu autodeservire distanță între rafturile trebuie să fie nu mai puțin de 2 m.

Amplasarea produselor chimice pe rafturile unităților trebuie să fie la o înălțime nu mai puțin de 1 m (inaccesibil pentru copii).

Plasarea produselor în sălile de comerț se permite doar în locurile destinate comercializării și în volum ce nu depășește capacitatea acestora; depozitarea de mărfuri în sălile de comerț și la locurile de muncă este interzisă. Respectarea cerințelor prevăzute în acest punct se efectuează de către organele abilitate.

În cazul comercializării cu amănuntul, până la plasarea pe rafturi, produsele chimice de uz casnic trebuie să fie supuse unei pregătiri prealabile, care include desfacerea de ambalajul în care a fost transportat, sortarea mărfurilor, verificarea integrității ambalajului (inclusiv funcționarea ambalajului de aerosoli) și calitatea produsului (după aspectul exterior), prezența informațiilor necesare despre produs și producătorul acestuia, instrucțiuni privind utilizarea produsului chimic.

Produsele chimice pentru comercializarea trebuie să fie grupate în funcție de destinația produsului, pentru a asigura comoditatea de alegere a acestora.

Amplasarea produselor chimice în unități care comercializează mai multe tipuri de produse, inclusiv alimentare, trebuie să fie separată de alte tipuri de produse.

Unitățile care comercializează produse chimice sunt obligați să dispună de un număr suficient de încăperi sanitare (vestiare, lavoare, WC-uri), conform prevederilor din Tabelul 2, Anexa 5, a Hotărârii de Guvern 353/2010 *cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă*.

La dispoziția personalului se va pune o cantitate suficientă și în locuri adecvate de mijloace igienice precum instalații de spălare, uscare și, dacă este necesar, de tratare igienică a mâinilor (inclusiv chiuvete, robinete cu apă caldă și rece, săpun și/sau soluții pentru dezinfectare).

Vestiarele trebuie să fie dotate cu dulapuri individuale pentru păstrarea, separată a îmbrăcăminte speciale și de casă, cu scaune sau bănci, și înzestrate cu sisteme de ventilare de tipul flux-reflux mecanic și natural.

Este necesar să fie prevăzut un număr suficient de lavoare destinate igienei personale, reieșind din numărul maxim de persoane din tura de muncă. Lavoarele vor fi asigurate cu sistem de canalizare și apă caldă curgătoare, vor avea săpun, uscătoare electrice sau șervețele de unică folosință.

Angajații trebuie să fie asigurați de către angajator cu îmbrăcăminte specială și mijloace de protecție individuală (pentru situații excepționale).

Schimbarea îmbrăcăminte speciale se va efectua cel puțin o dată la 10 zile. Spălarea și detoxicarea echipamentului de

protecție se efectuează în mod centralizat (în baza contractelor încheiate cu spălătorii specializate).

4.2. Obligațiile angajatorului

Angajatorul are următoarele obligații:

1) evaluarea condițiilor de muncă în mediul ocupațional (factorii fizici: microclimatul și iluminatul; factorii chimici: substanțe chimice caracteristice pentru produsele chimice nominalizate) efectuate de către laboratoarele abilitate în modul stabilit (nu mai rar de o dată în 5 ani);

2) în scopul prevenirii infectării cu COVID-19 și altor boli, este necesar de a asigura și menține condițiile și locul de muncă în starea sanitaro-igienică satisfăcătoare prin:

- prelucrarea frecventă a suprafețelor din mediul ocupațional (spațiile de lucru, mânerele ușilor) cu produse biocide/dezinfectate recomandate pentru acest scop, înregistrate în Registrul Națională privind produsele biocide.

- asigurarea angajaților cu șervețele dezinfectante, astfel încât suprafețele utilizate în mod obișnuit (echipamente, tastaturi, butoane, etc.) să poată fi șterse de către personal/angajați înainte de utilizare.

- asigurarea instalării și funcționării dozatoarelor cu dezinfectant pe bază de alcool pentru mâini în locuri vizibile și accesibile,

- asigurarea plasării materialelor informative care promovează spălarea corectă a mâinilor

- asigurarea angajaților cu echipament de protecție individual (măști, respiratori, mănuși, ochelari, viziere, bonete).

- elaborarea unui plan de intervenție și de asigurare a continuității procesului ocupațional în cazul înregistrării unui

eventual focar cu COVID-19 la locul de muncă conform prevederilor Ordinului MSMPS nr. 315 din 35 martie 2020 *cu privire la măsurile de prevenire a infecției COVID-19 la locul de muncă.*

- asigurarea condițiilor privind respectarea distanței sociale de minimum 1 m. de la fiecare cumpărător.

3) efectuarea examenului medical la angajare și a celui periodic pentru angajați, în termenele stabilite, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1025/2016 *pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc.*

4) organizarea și desfășurarea instruirii igienice obligatorie a angajaților.

Nu vor fi admiși la lucru angajații care nu au trecut examenele medicale la angajare și cele periodice sau angajații cu contraindicații, depistate în rezultatul examenelor medicale.

CAPITOLUL V. CERINȚE IGIENICE FAȚĂ DE TRANSPORTAREA ȘI DEPOZITAREA PRODUSELOR CHIMICE

Transportarea produselor chimice nu se permite în transport destinat produselor alimentare, apei potabile și altor produse, a căror contaminare cu produse chimice poate avea un impact negativ asupra sănătății.

Producătorii, importatorii, distribuitorii și utilizatorii din aval depozitează și păstrează produsele chimice în așa fel încât să nu pună în pericol mediul, viața și sănătatea oamenilor, a animalelor și a altor organisme vii. La fel, aceștia au obligația de a colecta, stoca și elimina în condiții de siguranță deșeurile de produse chimice periculoase și deșeurile de ambalaje utilizate pentru produse chimice periculoase, în conformitate cu prevederile Legii 209/2016 *privind deșeurile și ale actelor normative aprobate de Guvern*.

Depozitarea produselor chimice periculoase se permite numai în depozite proiectate, construite și amenajate în conformitate cu normele în construcții stabilite de Guvern sau reconstruite în acest scop și destinate exclusiv depozitării acestor produse.

Produsele chimice se depozitează și se păstrează doar în ambalajul producătorului. Depozitarea, păstrarea și comerțul produselor chimice periculoase neambalate sunt interzise. În cazul defectării ambalajului, acestea vor fi reambalate imediat.

Nu se permite utilizarea depozitului pentru păstrarea comună a produselor chimice, produselor alimentare și nutrețuri. Stocarea produselor chimice trebuie să se efectueze pe suporturi sau pe rafturi.

Distanța minimă între perete și ambalajul produselor chimice în timpul stocării acestora trebuie să fie nu mai mică de 0,5 m, între acoperiș și produse – 1 m, între sursa de iluminare și ambalaj – 0,5 m.

Depozitarea produselor chimice lichide se efectuează cu dopurile în sus.

Se interzice utilizarea ustensilelor și dispozitivelor care pot provoca scânteii pentru deschiderea ambalajelor îmbuteliate și/sau inflamabile.

CAPITOLUL VI. CERINȚELE PENTRU AMBALARE ȘI ETICHETARE A PRODUSELOR CHIMICE

6.1. Ambalarea produselor chimice

Ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice, în baza prevederilor art. 14 din Legea nr. 277/2018 *privind substanțele chimice*, se efectuează înainte de plasarea pe piață în așa fel încât să asigure livrarea acestora în condiții de siguranță și să nu pună în pericol mediul, viața și sănătatea oamenilor și a altor organisme vii. Substanțele și amestecurile chimice se plasează pe piață numai atunci când sunt ambalate conform prevederilor Legii nr. 277/2018.

Ambalajele substanțelor și amestecurilor periculoase trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

- a) materialele de confecționare a ambalajelor și a sistemelor de închidere să nu fie susceptibile de a fi atacate de conținut și să nu formeze cu acesta compuși periculoși;
- b) ambalajele și sistemele de închidere să fie rezistente și solide, astfel încât să se excludă orice posibilitate de pierdere de produs, și să îndeplinească criteriile de siguranță în condiții normale de manipulare.

Totodată, ambalajele substanțelor sau amestecurilor periculoase livrate publicului larg nu vor avea o formă sau un aspect care să atragă ori să provoace curiozitatea activă a copiilor, ori să inducă în eroare consumatorii și, nu vor avea o prezentare similară sau un aspect utilizat pentru produsele alimentare, cum ar fi: hrana pentru animale, produsele cosmetice sau medicinale care să inducă în eroare consumatorii.

La fel, conform Regulamentului *privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor*, care va fi

transpus în Republica Moldova în concordanță cu prevederile Legii nr. 277/2018, ambalajul unor substanțe sau amestecuri periculoase se dotează cu un sistem de închidere rezistent la deschiderea de către copii și cu dispozitiv de avertizare tactilă a pericolelor.

6.2. Etichetarea produselor chimice

Produsele chimice sunt puse la dispoziție pe piață doar dacă pe recipientul și pe ambalajul produsului chimic sunt inscripționate următoarele informații cu caractere vizibile, indelebile și ușor lizibile:

- 1) denumirea și adresa juridică a producătorului sau importatorului, datele de contact, țara de origine;
- 2) denumirea comercială a produsului chimic;
- 3) conținutul cantitativ a produsului chimic, exprimat în greutate sau în volum. În cazul în care produsul este comercializat la bucată nu este necesară precizarea acestei informații;
- 4) data producerii, exprimat prin indicarea lunii și anului sau zilei, lunii și anului;
- 5) termenul de valabilitate;
- 6) precauțiile speciale care trebuie respectate la utilizare;
- 7) destinația produsului chimic;
- 8) compoziția produsului chimic;
- 9) modul de utilizare;
- 10) condițiile de păstrare.

Produsele chimice plasate pe piață trebuie să dispună de Fișă tehnică de securitate. În cazul în care, este imposibilă specificarea pe etichetă a informațiilor necesare, se menționează pe un prospect, etichetă, marcaj, bandă sau card inclus sau atașat produsului.

Ce ține de produsele chimice mici, cum ar fi săpunuri, bule pentru baie sau alte produse fără ambalaj, eticheta, marcaj, bandă, card sau fluturaș inclus, unde din motive practice informațiile nu sunt indicate, aceste informații apar pe un pliant în imediata apropiere a recipientului în care este expus pentru vânzare produsul chimic. Informațiile necesare pe etichetă vor fi expuse în limba de stat.

Etichetele produselor chimice nu trebuie să inducă în eroare sau să dea o impresie exagerată asupra produsului și în nici un caz nu trebuie să conțină indicațiile: ”Produs chimic cu risc redus”, „Netoxic”, ”Nu dăunează sănătății” sau orice altă indicație similară.

CAPITOLUL VII. RECOMANDĂRI DE DIMINUAREA ȘI/SAU PREVENIREA IMPACTULUI PRODUSELOR CHIMICE

Urmărirea recomandărilor și cerințelor expuse în acest ghid de către agenții economici și persoanele fizice care desfășoară activități de producere, comercializarea sau utilizare a substanțelor și amestecurilor chimice, va contribui în mod semnificativ la diminuarea/prevenirea riscului acțiunilor nefaste ale produselor chimice asupra stării de sănătate a populației, inclusiv la ameliorarea situației referitoare la cazurile de intoxicații acute exogene de etiologie chimică în Republica Moldova.

Totodată, pentru o utilizare mai sigură și mai sustenabilă a produselor chimice, se propune:

- adoptarea și dezvoltarea continuă a cadrului legislativ și reglementărilor specifice, regulilor și procedurilor integrale, armonizându-le cu cele ale Uniunii Europene;
- creșterea gradului de conștientizare și schimbul de informații cu privire la măsurile de siguranță la utilizarea produselor chimice la locul de muncă cu implicarea produselor chimice;
- informarea și sensibilizarea publicului larg privind pericolele și riscurile pe care le prezintă produsele chimice;
- dezvoltarea de noi instrumente care fac mai ușor accesibile informațiile despre pericolele chimice și măsurile conexe de protecție.

Gestionarea judicioasă a produselor chimice este primordială pentru asigurarea protecției și sănătății mediului în viitor.

Bibliografie:

1. Brînzea Gheorghița, Păunescu Alina, Ponopal Cristina. Conceptul de substanță toxică. Revistă de educație ecologică și ocrotire a naturii, ECOS 18/2006, p. 83-86.
2. Clasificarea substanțelor și a amestecurilor. Agenția Europeană a substanțelor chimice (ECHA), <https://echa.europa.eu/ro/regulations/clp/classification>.
3. Cotrău M. Toxicologie, principii generale. Editura Junimea, Iași, 1978, p. 42.
4. Hotărârea Guvernului 353 din 05.05.2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă (Monitorul Oficial nr. 91-93 din 08.06.2010, art. 525).
5. Hotărîrea Guvernului nr. 324 din 30.05.2013 cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind cerințele de sănătate și securitate pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă (Monitorul Oficial nr. 125-129 din 14.06.2013, art. 404).
6. Hotărîrea Guvernului nr. 344 din 10.06.2020 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide (Monitorul Oficial nr. 165-176 din 10.07.2020, art. 554).
7. Hotărîrea Guvernului nr. 1025 din 07.09.2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc (Monitorul Oficial nr. 306-313 din 16.09.2016, art. 1118).
8. Hotărîrea Guvernului nr. 934 din 15.08.2007 cu privire la instituirea Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate” (Monitorul Oficial nr. 131-135 din 24.08.2007, art.

970).

9. Krompaszki Teodora L. Rezumat al tezei de doctor. Incidența și semnificația igienică a pesticidelor organoclorurate în unele probe de alimente și furaje din județul Bistrița-Năsăud. Cluj-Napoca, 2012, 14 p.

10. Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (Monitorul Oficial nr. 155-158 din 03.09.2010, art. 549).

11. Lege nr. 277 din 29.11.2018 privind substanțele chimice (Monitorul Oficial nr. 49-58 din 15.02.2019, art. 109).

12. Legea nr. 10 din 03.02.2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial nr. 67, din 03.04.2009, art. 183).

13. NCM G.03.03-2015 ”Instalații interioare de alimentare cu apă și canalizare”, NCM G.03.02-2015 ”Rețelele și instalații exterioare de canalizare”, NSR 2.04.02-84 ”Aprovizionarea cu apă. Rețele și facilități în aer liber”.

14. Addressing Public Health and Chemical Exposures, An Action Agenda National Conversation on Public Health and Chemical Exposures, Leadership Council, 2011.

15. A. Kortenkamp, M. Faust, Regulate to reduce chemical mixture risk Science, 361 (2018), pp. 224-226.

16. Chemicals in our life - why are chemicals important, European Chemicals Agency (ECHA), 2017 (<https://echa.europa.eu/-/chemicals-in-our-life-why-are-chemicals-important>).

17. Exposure and health effects of chemicals, 2019 (<https://www.canada.ca/en/health-canada/services/health-effects-chemical-exposure.html>).

18. Understanding Risk and Hazard When it Comes to Chemicals, American Chemistry Council, (<https://www.chemicalsafetyfacts.org/chemistry-context/understanding-risk/>).
19. WHO International Programme on Chemical Safety, Chemical safety (<https://www.who.int/health-topics/chemical-safety> - 128 к).
20. Хамидулила Х. Х. Задачи профилактической токсикологии в обеспечении безопасного регулирования химических веществ. ФБУЗ “Российский регистр потенциально опасных химических и биологических веществ”, УДК 615.9. Москва, 2015, стр. 280.
21. Хамидулила Х. Х. Современные международные требования к управлению риском воздействия химического фактора и их реализация в системе государственного санитарно-эпидемиологического надзора. ФБУЗ “Российский регистр потенциально опасных химических и биологических веществ”, УДК 615.9. Москва, 2014, стр. 14-18.
22. Хамидулила Х. Х., Филин А.С., Андрусов В.Э. Актуальные вопросы преподавания основ профилактической токсикологии при подготовке специалистов медико-профилактического профиля. Токсикологический вестник, 1 (142), 2017, Россия. ISSN 0869-7922, УДК 378.6:615.9, 2-4.
23. <https://ansp.md/index.php/registrul-national-al-produselor-biodistructive/>

LISTA
produselor nealimentare supuse avizării sanitare [12]

Codul poziției tarifare conform Nomenclaturii combinată a mărfurilor	Denumirea mărfii
2401	Tutunuri brute sau neprelucrate; deșeuri de tutun
2402	Țigări de foi (inclusiv cele cu capete tăiate), trabucuri și țigărete, din tutun sau din înlocuitori de tutun
2403	Alte tutunuri și înlocuitori de tutun, prelucrate; tutunuri „omogenizate” sau „reconstituite”; extracte și esențe de tutun
3204	Substanțe colorante organice sintetice, chiar cu compoziție chimică definită; preparate menționate la nota 3 de capitol, pe bază de substanțe colorante organice sintetice; produse organice sintetice de tipul celor utilizate ca agenți de strălucire fluorescentă sau ca luminofori, chiar cu compoziție chimică definită
3208	Lacuri și vopsele (inclusiv emailuri) pe bază de polimeri sintetici sau de polimeri naturali modificați, dispersați sau dizolvați într-un mediu neapos
3209	Lacuri și vopsele (inclusiv emailuri) pe bază de polimeri sintetici sau de polimeri naturali modificați, dispersați sau dizolvați într-un mediu apos
3210 00	Alte lacuri și vopsele (inclusiv emailuri și vopsele de apă); pigmenți de apă preparați de

	tipul celor utilizați pentru finisarea pieilor
3214	Chit pentru geamuri, chit pentru îmbinări, cimenturi de rășină și alte masticuri; glet pentru zugrăvit; gleturi nerefractare de tipul celor utilizate în construcții la fațade, pereți interiori, podele, tavane și similare
3301	Uleiuri esențiale (deterpenizate sau nu), inclusiv cele așa-zise „concrete” sau „absolute”; rezinoide; oleorășini de extracție; soluții concentrate de uleiuri esențiale în grăsimi, în uleiuri stabilizate, în ceară sau în substanțe similare, obținute prin extracția din flori sau macerare, subproduse terpenice reziduale de la deterpenizarea uleiurilor esențiale, ape distilate și soluții apoase ale uleiurilor esențiale
3302	Amestecuri de substanțe odoriferante și amestecuri (inclusiv soluțiile alcoolice) pe baza uneia sau mai multor substanțe odoriferante, de tipul celor utilizate ca materie primă pentru industrie; alte preparate pe bază de substanțe odoriferante, de tipul celor utilizate pentru fabricarea băuturilor
3303 00	Parfumuri și ape de toaletă
3304	Produse de înfrumusețare sau de machiaj și preparate pentru întreținerea sau îngrijirea pielii (altele decât medicamentele), inclusiv preparate de protecție împotriva soarelui și preparate pentru bronzare; preparate pentru manichiură sau pedichiură
3305	Preparate pentru îngrijirea părului
3306	Preparate pentru igiena bucală sau dentară, inclusiv pudrele și cremele pentru facilitarea aderenței protezelor dentare; fire utilizate pentru curățarea spațiilor interdente (fire dentare), în ambalaje individuale pentru vânzarea cu amănuntul

3307	Preparate pentru preras, ras sau după ras, deodorante corporale, preparate pentru baie, depilatoare; deodorante pentru încăperi, preparate chiar parfumate, care au sau nu proprietăți dezinfectante
3401	Săpunuri; produse și preparate organice tensioactive folosite ca săpun, în formă de bare, în calupuri, în bucăți, chiar modelate, care conțin sau nu săpun; produse și preparate organice tensioactive pentru spălarea pielii, sub formă lichidă sau cremă, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, care conțin sau nu săpun; hârtie, vată, fetru și materiale neșesute, impregnate, îmbibate sau acoperite cu săpun sau detergent
3402	Agenți organici de suprafață (alții decât săpunurile); preparate tensioactive, preparate pentru spălat (inclusiv preparatele auxiliare pentru spălat) și preparate de curățat, care conțin sau nu săpun, altele decât cele de la poziția 3401
3405	Ceară și creme pentru încălțăminte, ceară de parchet, materiale de lustruit pentru caroserii, sticlă sau metal, pastă și praf pentru curățat și preparate similare (chiar sub formă de hârtie, vată, fetru, materiale neșesute, materiale plastice sau cauciuc alveolar, impregnate, îmbibate sau acoperite cu astfel de preparate), fără a include ceara de la poziția 3404
3917	Tuburi, țevi, furtunuri și accesorii ale acestora (de exemplu, îmbinări, coturi, flanșe), din materiale plastice
3921	Alte plăci, folii, pelicule, benzi și lame din materiale plastice
3922	Căzi de baie, căzi de duș, chiuvete, lavoare, bideuri, vase de closet, scaune și capace pentru closete, rezervoare de apă și articole similare pentru utilizări sanitare sau igienice, din

	materiale plastice
3924	Veselă, alte articole de menaj sau obiecte de uz casnic și articole de igienă sau de toaletă, din materiale plastice
3925	Articole pentru echiparea construcțiilor din materiale plastice nedenumite și necuprinse în altă parte
4014	Articole de igienă sau de farmacie (inclusiv tetinele), din cauciuc vulcanizat, nedurificat, chiar cu părți din cauciuc durificat (ebonită)
4803 00	Hârtii de tipul celor utilizate ca hârtie igienică, șervețele de demachiat, pentru șters mâinile, ca șervețele sau hârtii similare pentru uz casnic, de igienă sau de toaletă, vată de celuloză și straturi subțiri din fibre celulozice, chiar creponate, încrețite, gofrate, ștanțate, perforate, colorate la suprafață, decorate la suprafață sau imprimate în rulouri sau în foi
4818	Hârtii de tipul celor utilizate ca hârtie igienică și ca hârtii similare, vată de celuloză sau straturi subțiri din fibre celulozice, de tipul celor pentru uz casnic sau sanitar, în rulouri cu o lățime de maximum 36 cm sau tăiate la dimensiune; batiste, șervețele de demachiat, șervețele pentru șters mâinile, fețe de masă, șervete, scutece, șervețele și tampoane igienice, lenjerie de pat și articole similare pentru uz casnic, de toaletă, pentru uz igienic sau spitalicesc, îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, din pastă de hârtie, vată de celuloză sau straturi subțiri din fibre celulozice
4903 00 000	Albume sau cărți cu ilustrații și cărți de desenat sau colorat, pentru copii
6103	Costume sau compleuri, ansambluri, jachete, sacouri, pantaloni, salopete cu bretele, pantaloni scurți și șorturi (altele decât cele pentru baie), tricotate sau croșetate, pentru

	băieți
6104	Taioare (costume), ansambluri, jachete, sacouri, rochii, fuste, fuste-pantaloni, pantaloni, salopete cu bretele, pantaloni scurți și șorturi (altele decât cele de baie), tricotate sau croșetate, pentru fete
6105	Cămăși și bluze, tricotate sau croșetate, pentru băieți
6106	Cămăși și bluze, tricotate sau croșetate, pentru fete
6107	Chiloți, indispensabili, cămăși de noapte, pijamale, halate de baie, halate de casă și articole similare, tricotate sau croșetate, pentru băieți
6108	Combinezioane sau furouri, jupoane, chiloți, cămăși de noapte, pijamale, dezabieuri, halate de baie, rochii de casă și articole similare, tricotate sau croșetate, pentru fete
6111	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, tricotate sau croșetate, pentru sugari
6201	Paltoane, scurte, pelerine, hanorace, bluzoane și articole similare, pentru băieți, cu excepția articolelor de la poziția 6203
6202	Paltoane, scurte, pelerine, hanorace, bluzoane și articole similare, pentru fete, cu excepția articolelor de la poziția 6204
6203	Costume sau compleuri, ansambluri, jachete, sacouri, pantaloni, salopete cu bretele, pantaloni scurți și șorturi (altele decât cele pentru baie), pentru băieți
6204	Taioare, ansambluri, jachete, sacouri, rochii, fuste, fuste-pantaloni, pantaloni, salopete cu bretele, pantaloni scurți și șorturi (altele decât pentru baie), pentru fete
6205	Cămăși pentru băieți
6206	Cămăși, bluze, bluze-cămăși pentru fete
6207	Flanele de corp, izmene și maiouri, chiloți,

	indispensabili, cămăși de noapte, pijamale, halate de baie, halate de casă și articole similare, pentru băieți
6208	Flanele de corp, maiouri și cămăși de zi, combinezoane sau furouri, jupoane, chiloți, cămăși de noapte, pijamale, neglijouri, halate de baie, halate de casă și articole similare, pentru fete
6209	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte pentru sugari
6302	Lenjerie de pat, de masă, de toaletă sau de bucătărie
6401	Încălțăminte etanșă cu tălpi exterioare și fețe din cauciuc sau din material plastic, a cărei față nu a fost nici fixată de talpa exterioară prin coasere sau prin nituri, cuie, șuruburi, știfturi sau dispozitive similare, nici formată din diferite părți asamblate prin procedee similare
6403	Încălțăminte cu tălpi exterioare din cauciuc, material plastic, piele naturală sau reconstituită și cu fețe din piele naturală
6404	Încălțăminte cu tălpi exterioare din cauciuc, material plastic, piele naturală sau reconstituită și cu fețe din materiale textile
7013	Obiecte din sticlă pentru servicii de masă, pentru bucătărie, toaletă, birou, pentru decorarea locuințelor sau pentru utilizări similare, altele decât cele de la pozițiile 7010 sau 7018
7310	Rezervoare, butoaie, bidoane, cutii și recipiente similare, pentru orice fel de substanțe (cu excepția gazelor comprimate sau lichefiate), din fontă, din fier sau din oțel, cu o capacitate de maximum 300 l, fără dispozitive mecanice sau termice, chiar căptușite sau izolate termic

7323	Articole de menaj sau de uz gospodăresc și părțile acestora, din fontă, din fier sau din oțel; sîrmă de parchet din fier sau din oțel; bureți, spălătoare de vase, mănuși și articole similare pentru curățat, lustruit sau utilizări similare, din fier sau din oțel
7615	Articole de uz casnic sau de uz gospodăresc, sanitare, de igienă sau de toaletă și părțile acestora, din aluminiu; bureți de sârmă, spălătoare de vase, mănuși și articole similare pentru curățare, pentru lustruire sau pentru utilizări similare, din aluminiu
Din 8418	Frigidere, congelatoare și alte echipamente pentru producerea frigului, electrice sau nu
8422	Mașini pentru spălat vesela; mașini și aparate pentru curățat sau uscat sticle sau alte recipiente; mașini și aparate pentru umplut, închis, astupat sau etichetat sticle, cutii, saci sau alte recipiente; mașini și aparate pentru capsulat sticle, borcane, tuburi sau recipiente similare; alte mașini și aparate de împachetat sau ambalat mărfuri (inclusiv mașini și aparate de ambalat în folie termoretractabilă); mașini și aparate pentru gazeificarea (acidularea) băuturilor
9503 00	Triciclete, trotinete, automobile cu pedale și jucării similare cu roți; landouri și cărucioare pentru păpuși; păpuși; alte jucării; minimodele și modele similare pentru divertisment, animate sau nu; jocuri enigmistice (puzzle) de orice fel

Cererea pentru înregistrarea de stat a produselor biocide [23]**Domnule Președinte /** _____

Firma.....
 în calitate de producător, reprezentant al producătorului, sau importator autorizat, solicit eliberarea certificatului de înregistrare de stat a produsului biocid _____

Destinația utilizării produsului biocid:

Grupa principală: Tipul de produs:

Domeniul de utilizare

Categoriile de utilizatori: Industriali, profesionali, populație

(* În conformitate cu Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 564 din 10.09.2009 (în anul 2021 va intra în vigoare HG 344 din 10.06.2020)

Producător :

Numele și Adresa completă (inclusiv țara, telefon, fax și e-mail)

.....

Reprezentantul sau importatorul autorizat:

Numele și Adresa completă (inclusiv telefon, fax și e-mail)

.....

Nr. de identificare de stat-codul fiscal:

.....

Numele și Adresa completă (inclusiv telefon, fax și e-mail) a
 persoanei de contact din
 firmă.....

Data

Semnătura

ștampila

**DOCUMENTELE DOSARULUI TEHNIC PENTRU PRODUS
BIOCID [23]**

1*. Document emis și semnat de către firma producătoare prin care se autorizează firma solicitantă, ca reprezentant pentru plasarea pe piață a produsului în Republica Moldova.

2*. Certificatul de atestare a sistemului de management al calității pentru firma producătoare (familia de standarde ISO EN 9000).

3*. Actul administrativ în termen de valabilitate, prin care produsul este admis pentru plasarea pe piață în Comunitatea Europeană sau în țara de origine.

4. Certificatul sau Declarația de Conformitate al produsului

5. Fișa/documentul de prezentare pentru produsul biocide din care să rezulte:

- Grupa principală și Tipul de produs;
- Domeniul (ex. dezinsecția suprafețelor) și aria (ex. medical, veterinar) de utilizare;
- Compoziția chimică: identitatea fiecărei substanțe active (denumirea, nr. CAS, nr. CE) și concentrația în unități metrice;
- Tipul preparatului (concentrat, lichid, pulbere, etc.) și forma de condiționare;
- Indicațiile de folosire, concentrația și timpul de contact pentru fiecare utilizare (după caz);
- Condiții de păstrare, depozitare și eliminare finală;
- Periculozitate și măsuri de prim-ajutor.

6. Fișa Tehnică de Securitate a produsului

7. Proiectul de etichetă în limba de stat a RM și Eticheta originală (copie) a produsului.

8. Dacă produsul este însoțit de instrucțiuni de utilizare, prospectul se prezintă în limba de stat și în original (copie).

9. Rapoarte de testare a eficacității biocide a produsului (conform

unor metode elaborate de ISO, CEN, sau asimilate, sau metode naționale standardizate, sau metode individuale standardizate).

10. Date toxicologice a produsului

11. Alte documente, după caz.

(*) Nu sunt solicitate producătorilor autohtoni.

NOTA:

! Procedura de înregistrare și plasare pe piață este stabilită conform Regulamentului sanitar privind stabilirea condițiilor de plasare pe piață a produselor biocide, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 564 din 10.09.2009 (Monitorul Oficial Nr. 144-147 la data de 18.09.2009).

- **Documentele dosarului tehnic depuse trebuie să fie prezentate în limba de stat (română); dar anexate și în limba de origine (autentificate de biroul de traduceri);**

- **Fiecare pagină a dosarului tehnic trebuie ștampilată (ștampila umedă a solicitantului); adăugarea numerelor de pagină; cusute în mapă/dosar cu șină;**

- **Dosarul tehnic va fi însoțit de o mostră de produs, doar la cerere.**

- **Produsele biocide importate nu necesită testarea eficacității în Republica Moldova.**

